

Peter en Anne Marie van Woensel legden in het Brabantse 's Gravenmoer De Tuynkamer aan, waar ze tijdens open tuindagen liefhebbers ontvangen voor €2,50, inclusief een kop koffie.

'Iedere vrije minuut gaat eraan op'

Anne Marie: 'Een Duits tuinblad schreef dat wij een Engelse tuin hebben zonder dat we ooit in Engeland zijn geweest. En dat is ook zo. Misschien omdat we veel naar de BBC kijken en Engelse tuinboeken lezen. Ik wilde altijd graag een Engelse rozentuin, en vandaar is het geleidelijk gegroeid. De Tuynkamer is een bloementuin in cottagestijl, met veel borders en tuinkamers die met hagen van elkaar zijn gescheiden langs een lange zichtlijn. Heel, heel bewerkelijk. Voor ons is het een uit de hand gelopen hobby. We zijn ook speciaal hierheen verhuisd vanwege de tuin. Mijn man is de drijvende kracht. In plaats van in de zandbak te spelen, speelde hij vroeger al met zwarte aarde en afrikaantjes.

Toen Nelleke Grönloh, de zus van Anneke, een keer haar verhaaltjes kwam voorlezen in onze tuin, ontstond het idee om hem ook open te stellen voor mensen van buiten. Er zijn toen twee dames van de Nederlandse Tuinenstichting langsgelopen om te beoordelen of de tuin de moeite waard is om er één à anderhalf uur voor te reizen, en die zeiden allebei: "Direct openstellen!" Tijdens de open dagen komen er in een weekend ruim vierhonderd mensen langs, van liefhebbers tot mensen die toevallig langsfietsten. Voor groepen zijn we op afspraak open, van juni tot en met september. Dat zijn vaak echte tuinfreaks, ook uit België, Duitsland, Denemarken en Frankrijk. Ze zijn echt geïnteresseerd en vaak hebben ze zelf ook een mooie tuin. Voor €5 per persoon krijgen ze koffie met zelfgemaakt gebak

en een rondleiding. Onder tuinmensen merk ik nooit iets van haat en rijd. We zijn onderling juist heel behulpzaam, wijzen op bijzondere plantjes en geven tips aan elkaar.

Het entreegeld is een leuke bijkomstigheid, er moet heel veel geld bij. Je hebt met van alles te maken, zoals ziektes, ongedierte en stormschade. Vorig jaar hebben we honderd meter buxushaag moeten vervangen en onlangs ook een zestig meter lange taxushaag in de plaats van coniferen gezet. We proberen het allemaal zoveel mogelijk biologisch te doen en zoveel mogelijk zelf te zaaien, te stekken en te vermeerderen. We kopen een plantje en aan het eind van het seizoen scheuren of steken we de wortelkult in drieën, zodat we volgend jaar drie plantjes hebben. Dat noem ik echt tuinieren, niet een bak vol grond storten en vijftig potjes legen.

Iemand zei: "Deze tuin heeft echt een ziel." Dat vind ik een groot compliment. We werken er ook met hart en ziel aan, naast onze gewone baan. Iedere vrije minuut gaat eraan op. Mijn man heeft echt een dubbele baan. Als hij 's avonds thuiskomt eten we, doen de afwas en daarna gaat hij de tuin in tot het donker wordt. We drinken ook altijd koffie buiten, al is het fris. Tuinieren is ook heel goed tegen de stress van het drukke leven, het is echt "mindful" om in de tuin te werken.

De Tuynkamer

Vaartweg 35, 's Gravenmoer
www.tuynkamer.eu

